

Bilagor

Bilaga 1: Kodschema inklusive verblista och "promptar"	3
Bilaga 2: Utvärdering av klassificeringen	11
Bilaga 3: Serien 333 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?	17
Bilaga 4: Serien 331 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?	21
Bilaga 5: Serien 131 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?	25
Bilaga 6: Serien 133 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?	29
Bilaga 7: Serien 132 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?	33
Bilaga 8: Föreslagna ändringar i avsnitt 3 i promemorian "Svara på remiss"	37
Bilaga 9: Beredningskravet i några andra länder.....	43

Bilaga 1: Kodschema inklusive verblista och ”promptar”

Kodschema

Betygsätt remissvarens tydlighet och argumentation i sina ställningstaganden, samt ge en uppskattning av myndighetens sentiment gentemot utredningens förslag.

Tydligbet:

Betygsätt 1–5 tydligheten i myndighetens ställningstaganden på utredningens samlade förslag. Följ dessa riktlinjer samt verblistan nedan för betygsättningen:

5: Det råder ingen tvekan, utifrån det som står i remissvaret, om att antingen:

- Myndigheten tillstyrker eller avstyrker utredningens förslag i sin helhet eller enskilda delförslag.
- Myndigheten uttryckligen saknar synpunkter eller har valt att avstå från att lämna synpunkter eller valt att avstå från att ta ställning.

4: Det är i huvudsak tydligt formulerat om myndigheten tillstyrker, avstyrker, saknar synpunkter på, eller väljer att avstå från att lämna synpunkter eller från att ställning till utredningens förslag i sin helhet eller på de flesta av de enskilda delförslagen.

3: Det framgår huruvida myndigheten tillstyrker, avstyrker, saknar synpunkter på, eller väljer att avstå från att lämna synpunkter på eller

från att ta ställning till delar av utredningens förslag men inte på andra.

2: Det går bara i undantagsfall att uttyda huruvida myndigheten tillstyrker, avstyrker, saknar synpunkter på, eller väljer att avstå från att lämna synpunkter på eller ta ställning till utredningens förslag.

1: Det går inte att med säkerhet uttyda huruvida myndigheten tillstyrker, avstyrker, saknar synpunkter på, eller väljer att avstå från att lämna synpunkter på utredningens förslag, varken som helhet eller för enskilda delförslag. Även remissvar som helt saknar ställningstagande, och inte heller framför "inga synpunkter" får detta betyg.

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 5: "Tillstyrker förslaget", "Bifaller förslaget", "Stödjer förslaget", "Instämmer i förslaget", "Har inga synpunkter", "Tar inte ställning till", "Varken tillstyrker eller avstyrker förslaget", "Avstår från att ta ställning", "Avstår från att yttra sig", "Avstyrker förslaget", "Motsätter sig förslaget", "Avvisar förslaget", "Ställer sig avvisande till förslaget".

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 4: "Är positiv till förslaget", "Ställer sig bakom förslaget", "Ansluter sig till förslaget", "Håller med om förslaget", "Är enig med förslaget", "Tycker förslaget är bra", "Tillstyrker förslaget med reservation för", "Tillstyrker i huvudsak förslaget", "Instämmer i allt väsentligt", "Instämmer på ett generellt plan", "Ämnar ej inkomma med synpunkter", "Har inga synpunkter i sak", "Har inte några egentliga synpunkter", "Kan inte ta ställning till", "Yttrar sig inte om", "Instämmer inte i förslaget", "Tillstyrker inte förslaget".

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 3: "Välkomnar förslaget", "Tycker förslaget är en lämplig lösning", "Har inte någon erinran mot förslaget", "Delar förslaget", "Har inga kommentarer", "Har inget att erinra", "Ställer sig inte bakom förslaget", "Har invändningar mot förslaget", "Invänder mot förslaget", "Kan inte tillstyrka förslaget", "Håller inte med om förslaget".

Exempel på formuleringar som karakteriserar betyg 2: "Tycker förslaget är relevant", "Har inga invändningar", "Lämnar reservation mot förslaget", "Delar inte förslaget", "Tycker förslaget är olyckligt".

Exempel på formuleringar som karakteriserar betyg 1: "Ser fördelar med förslaget", "Kan inte bedöma", "Svårt att säga", "Svårt att bedöma", "Ifrågasätter förslaget", "Är tveksamma till förslaget".

Argumentation:

Betygsätt 1–5 i vilken utsträckning myndigheten motiverar sina ställningstaganden. Följ dessa riktlinjer för betygsättningen:

5: Myndigheten motiverar tydligt alla sina ställningstaganden. En hänvisning till att myndigheten delar de överväganden eller argument som framförts i det remitterade förslaget räcker för detta betyg. För ställningstagandet "inga synpunkter" räcker det att ange att förslaget inte berör verksamheten för att få detta betyg.

4: Myndigheten motiverar de flesta av sina ställningstaganden.

3: Myndigheten motiverar eller motiverar inte sina ställningstaganden i ungefär lika utsträckning.

2: Myndigheten motiverar endast ett fåtal av sina ställningstaganden.

1: Myndigheten motiverar inga av sina ställningstaganden.

Om remissvaret saknar ställningstagande men innehåller argument för eller emot förslaget/förslagen blir betyget 5–1 beroende på kvaliteten på argumentationen.

Sentiment:

På en skala 1–5, uppskatta till vilken grad myndigheten är positivt eller negativt inställd till utredningens förslag, där 5 är starkt positivt

och 1 är starkt negativ. För att bedöma detta används både ställningstagandet och argumentationen. Följ dessa riktlinjer för betygsättningen:

5: Myndigheten är starkt för utredningens förslag, både som helhet och enskilda delförslag.

4: Myndigheten är i huvudsak positiv till utredningens samlade förslag eller till de flesta av utredningens delförslag.

3: Antingen:

- Myndigheten är för och emot utredningens förslag i ungefär lika stor utsträckning.
- Myndigheten är varken för eller emot utredningens samlade förslag eller de enskilda delförslagen och/eller uttryckligen inte har några synpunkter eller tar inte ställning.
- Det går inte att utläsa om myndigheten är positivt eller negativt inställd till utredningens förslag.

2: Myndigheten är i huvudsak negativ till utredningens samlade förslag eller emot de flesta av utredningens delförslag.

1: Myndigheten är starkt emot utredningens förslag, både som helhet och enskilda delförslag.

OBS: Tänk på att det är sentimentet gentemot förslagen som ska uppskattas, inte hur välformulerat eller tydligt sentimentet uttrycks. (Exempel, "tillstyrker" och motsvarande otvetydigt positivt ställningstagande som inte motsägs eller modifieras av argumentationen ger sentimentsbetyg 5, "avstyrker" och motsvarande otvetydigt negativt ställningstagande som inte motsägs eller modifieras av argumentationen ger sentimentsbetyg 1. "Inga synpunkter" och motsvarande neutrala ställningstagande ger sentimentsbetyg 3. Avsaknad av ställningstagande, men där det finns synpunkter ger sentimentsbetyg 5–1 beroende på hur positiva/kritiska synpunkterna är.

Promptar

Tydlighet

Du är en expert som kritiskt granskar hur myndigheter skriver remissvar. Ett ställningstagande innebär att myndigheten tillstyrker eller avstyrker det konkreta innehållet i utredningens förslag. Ett ställningstagande är INTE samma sak som synpunkter om t.ex. utgångspunkter, fakta, analyser, bedömningar, konsekvenser, generella mål eller metodik. Remissvar bör vara tydliga med om de instämmer i förslagen, motsätter sig dem eller väljer att inte ta ställning. Den som är tveksam bör klart säga detta och inte låta tveksamheten komma till uttryck genom svårtolkade formuleringar. Din tes är att myndigheterna ofta saknar tydliga ställningstaganden!

Nedan kommer du att få ett remissvar från {remissinstans}. Din uppgift är att betygssätta tydligheten i myndighetens ställningstaganden från 1–5. Basera ditt betyg på följande:

Betyg 5: Myndigheten uttrycker tydligt om de tillstyrker eller avstyrker utredningens förslag eller valt att avstå från att ta ställning.

Betyg 4: Det är i huvudsak tydligt formulerat om myndigheten tillstyrker, avstyrker eller valt att avstå från att ta ställning till utredningens förslag.

Betyg 3: Det uttrycks ibland och ibland inte huruvida myndigheten tillstyrker, avstyrker eller valt att avstå från att ta ställning till utredningens förslag.

Betyg 2: Det uttrycks bara i undantagsfall huruvida myndigheten tillstyrker, avstyrker eller valt att avstå från att ta ställning till utredningens förslag.

Betyg 1: Myndigheten har inga tydliga ställningstaganden till utredningens förslag och säger inte heller att de valt att avstå från att ta ställning.

OBS: Bisats i ställningstaganden drar i regel ner betyget med 1 eller 2 poäng.

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 5:

"Tillstyrker förslaget", "Bifaller förslaget", "Stödjer förslaget", "Instämmer i förslaget", "Har inga synpunkter", "Tar inte ställning till", "Varken tillstyrker eller avstyrker förslaget", "Avstår från att ta ställning", "Avstår från att yttra sig", "Avstyrker förslaget", "Motsätter sig förslaget", "Avvisar förslaget", "Ställer sig avvisande till förslaget".

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 4:

"Är positiv till förslaget", "Ställer sig bakom förslaget", "Ansluter sig till förslaget", "Håller med om förslaget", "Är enig med förslaget", "Tycker förslaget är bra", "Tillstyrker förslaget med reservation för", "Tillstyrker i huvudsak förslaget", "Instämmer i allt väsentligt", "Instämmer på ett generellt plan", "Ämnar ej inkomma med synpunkter", "Har inga synpunkter i sak", "Har inte några egentliga synpunkter", "Kan inte ta ställning till", "Yttrar sig inte om", "Instämmer inte i förslaget", "Tillstyrker inte förslaget".

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 3:

"Välkomnar förslaget", "Tycker förslaget är en lämplig lösning", "Har inte någon erinran mot förslaget", "Delar förslaget", "Har inga kommentarer", "Har inget att erinra", "Ställer sig inte bakom förslaget", "Har invändningar mot förslaget", "Invänder mot förslaget", "Kan inte tillstyrka förslaget", "Håller inte med om förslaget".

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 2:

"Tycker förslaget är relevant", "Har inga invändningar", "Lämnar reservation mot förslaget", "Delar inte förslaget", "Tycker förslaget är olyckligt".

Exempel på formuleringar som karaktäriserar betyg 1:

"Ser fördelar med förslaget", "Kan inte bedöma", "Svårt att säga", "Svårt att bedöma", "Ifrågasätter förslaget", "Är tveksamma till förslaget".

Om det förekommer både tydliga och otydliga ställningstaganden i remissvaret ska du ge ditt betyg i förhållande till vilket som förekommer mest. Om tydliga och otydliga ställningstaganden förekommer i lika stor utsträckning ska du t.ex. ge betyg 3.

Argumentation

Nedan kommer du att få ett remissvar från {remissinstans}.

Din uppgift är att betygssätta i vilken utsträckning myndigheten motiverar sina ställningstaganden på en skala 1–5.

Följ dessa betygskriterier:

Betyg 5: Myndigheten motiverar tydligt alla sina ställningstaganden. En hänvisning till att myndigheten delar de överväganden eller argument som framförts i det remitterade förslaget räcker för detta betyg.

Betyg 4: Myndigheten motiverar de flesta av sina ställningstaganden.

Betyg 3: Myndigheten motiverar eller motiverar inte sina ställningstaganden i ungefär lika utsträckning.

Betyg 2: Myndigheten motiverar endast ett fåtal av sina ställningstaganden.

Betyg 1: Myndigheten motiverar inga av sina ställningstaganden.

Svara med en siffra 1–5, inget annat.

Remissvar från {remissinstans}:

{ställningstagande}

Betyg:

Sentiment

Nedan kommer du att få ett remissvar från {remissinstans}.

På en skala 1–5, gör en sentimentanalys av myndighetens inställning till utredningens förslag, där 5 är starkt positiv och 1 är starkt negativ.

Använd både ställningstaganden och argumentation för att göra analysen.

Följ dessa riktlinjer:

Sentiment 5: Myndigheten är starkt positiv till utredningens förslag, både som helhet och till specifika förslag.

Sentiment 4: Myndigheten är positiv till utredningens samlade förslag och till de flesta specifika förslagen.

Sentiment 3: Antingen:

- Myndigheten är för och emot utredningens förslag i ungefär lika stor utsträckning.
- Myndigheten är varken för eller emot utredningens samlade förslag eller de specifika förslagen, och/eller uttrycker att de inte har några synpunkter eller inte tar ställning.
- Det går inte att utläsa om myndigheten är positivt eller negativt inställd till utredningens förslag.

Sentiment 2: Myndigheten är negativ till utredningens samlade förslag och till de flesta specifika förslagen.

Sentiment 1: Myndigheten är starkt negativ till utredningens förslag, både som helhet och till specifika förslag.

Svara med en siffra 1–5, inget annat.

Remissvar från {remissinstans}:

{ställningstagande}

Sentiment:

Bilaga 2: Utvärdering av klassificeringen

För att utvärdera kvaliteten på modellens klassificering ("betyg" nedan) har två av rapportförfattarna manuellt annoterat 340 remissvar. De annoterade remissvaren delades upp i två datamängder: en valideringsdatamängd på 200 remissvar där rapportförfattarna annoterat 100 exempel var och en testdatamängd på 140 remissvar.

Av de 140 remissvaren i testdatamängden annoterades 94 separat av båda rapportförfattarna. Detta för att kunna räkna ut en överensstämmelse mellan rapportförfattarnas annoteringar, så kallad interannotator agreement (se tabell B2.A nedan). Rapportförfattarna har i omgångar fått ta del av resultatet för interannotator agreement, därefter diskuterat definitioner och riktlinjer för annoteringarna och sedan fått möjlighet att oberoende av varandra revidera sina annoteringar både i valideringsdatamängden och testdatamängden i syfte att förbättra interannotator agreement och därmed få en mer konsekvent och gemensam definition av vad som anses vara ett (o)tydligt ställningstagande och argumentation. I en handfull undantagsfall i testdatamängden, där annoteringarna skiljde sig åt särskilt mycket och det bedömdes vara nödvändigt för att komma närmare en gemensam tolkning av kodschemat, har rapportförfattarna reviderat sina bedömningar gemensamt. Vid utvärdering mot testdatamängden har modellen utvärderats mot båda rapportförfattarnas annoteringar och det som redovisas i tabell B2.A nedan är ett genomsnitt av resultaten.

Valideringsdatamängden användes för att genomföra betygssättningen med olika stora språkmodeller och många variationer av instruktionen. För varje körning jämfördes resultatet med valideringsdatamängden för att komma så nära som möjligt rapportför-

fattarnas bedömningar. För att jämföra ur olika perspektiv använde vi flera indikatorer:

- f1, ett mått som ger en balanserad bild av prestationen.¹ Måttet beräknas för varje betyg (1–3) för att uppmärksamma svårigheter att ge vissa betyg för sällan eller ofta. Dessutom visas f1 micro, f1 beräknat för samtliga datapunkter oavsett betyg (i detta fall samma som andelen av AI:s betyg som var exakt samma som den mänskliga annoteringen) samt f1 macro, det oviktade medelvärdet av f1 för varje betyg.
- MAE (*Mean Absolute Error*), den genomsnittliga avvikelsen.
- MSE (*Mean Squared Error*), genomsnittet av den kvadrerade avvikelsen, vilket uppmärksammar större avvikelser, även om de är få.
- Korrelationskoefficient, ett mått på styrkan och riktningen av det linjära sambandet mellan båda betygserierna.
- Cohen kappa, ett klassiskt mått på interannotator agreement som jämför den observerade överenskommenheten mellan annoterarna med den förväntade överensstämelsen om annoteringarna varit slumpmässiga.

Målet var att maximera f1-micro, men de andra måtten var också värdefulla för att identifiera olika brister och åtgärda dem. När den bästa modellen och instruktionen hade hittats, testades de mot testdatamängden, som hade hållits orörd tills dess, för att få ett resultat som inte var anpassat till valideringsdatamängden. Resultaten redovisas i tabellerna nedan:

Tabell B2.A Överensstämmelse på valideringsdatamängden mellan GPT-4 Turbo och rapportförfattarnas bedömningar

Betyg	f1 micro (andel exakt match)	f1/betyg	f1 macro	MAE	MSE	Korr
Tydlighet	0.790	[0.667, 0.293, 0.899]	0.620	0.275	0.405	0.698
Argumentation	0.780	[0.807, 0.074, 0.843]	0.574	0.315	0.505	0.695
Sentiment	0.855	[0.700, 0.848, 0.898]	0.815	0.150	0.160	0.814

¹ f1 är det harmoniska medelvärdet av precision och recall.

Tabell B2.B Överensstämmelse på valideringsdatamängden mellan GPT-4 Turbo och rapportförfattarnas bedömningar

Betyg	f1 micro (andel exakt match)	f1/betyg	f1 macro	MAE	MSE	Korr
Tydlighet	0.786	[0.735, 0.225, 0.862]	0.607	0.308	0.497	0.637
Argumentation	0.829	[0.803, 0.000, 0.878]	0.560	0.278	0.491	0.713
Sentiment	0.851	[0.711, 0.810, 0.909]	0.810	0.153	0.162	0.825

De ganska låga f1-värdena visar att betygsättningen ger resultat som inte är helt träffsäkra. Ursprungligen användes skalan 1–5, vilket sedan kortades till 1–3 (med 1–2=1; 3=2; 4–5=3) för att förbättra överensstämmelsen. Modellens f1-värde förbättrades avsevärt, men i minst 14,5 procent av fallen, och upp till 22 procent, är betyget fortfarande annorlunda än människans. AI har särskilt svårt att ge neutrala betyg (2).

Dessa resultat kan jämföras med interannotator agreement, det vill säga överensstämmelsen mellan de mänskliga annoteringarna, i tabellerna nedan:

Tabell B2.C Överensstämmelse innan korrigeringar mellan rapportförfattarnas bedömningar (interannotator agreement)

Betyg	Cohen kappa	f1 micro (andel exakt match)	f1/betyg	f1 macro
Tydlighet	0.753	0.883	[0.900, 0.421, 0.946]	0.756
Argumentation	0.778	0.894	[0.909, 0.222, 0.935]	0.689
Sentiment	0.724	0.840	[0.900, 0.783, 0.869]	0.850

Tabell B2.D Överensstämmelse efter korrigeringar mellan rapportförfattarnas bedömningar (interannotator agreement)

Betyg	Cohen kappa	f1 micro (andel exakt match)	f1/betyg	f1 macro
Tydlighet	0.753	0.883	[0.900, 0.421, 0.946]	0.756
Argumentation	0.893	0.947	[0.967, 0.444, 0.975]	0.795
Sentiment	0.762	0.862	[0.900, 0.817, 0.887]	0.868

Notera att det särskilt är interannotator agreement för argumentation och neutralt betyg 2 som har ändrats efter korrigering. Det har sin förklaring i att extra vikt lades vid att korrigera ett mindre

antal mycket stora skillnader mellan rapportförfattarnas ursprungliga annoteringar av argumentation i testdatamängden. Dessa diskuterades och redigerades gemensamt, vilket gav stort utslag på interannotator agreement. Det kan också förklara till viss del varför skillnaden mellan modellens prestation på testdatamängden och valideringsdatamängden är något större för argumentation än för tydlighet och sentiment.

Variation av promptar

I bilaga 1 återges de promptar som slutligen användes i studien och vars resultat visas ovan. Flertalet variationer av dessa promptar testades dock på valideringsdatamängden för att se vilken variation som gav bäst resultat. Här återger vi några observationer kring de variationer som testades och deras valideringsresultat, med ett fokus på prompten för tydlighet:

- Exempel på formuleringar gör stor skillnad: Prompten för tydlighet i Bilaga 1 innehåller en del som ger exempel på uttryck som är typiska för olika betyg. Om de här exemplen tas bort från prompten med allt annat lika så faller f1 micro för GPT-4 Turbo på valideringsdatamängden från 0.790 till 0.625.
- Exempel med betyg har viss betydelse: Prompten för tydlighet innehåller också en del som ger exempel på remissvarsuttryck tillsammans med lämpliga betyg. Om denna del tas bort så faller f1 micro från 0.79 till 0.76. Också prompten för argumentation innehåller sådana betygsexempel. I det fallet minskar dock f1 micro endast marginellt, från 0.780 till 0.775.
- Resultatet för tydlighet blir bättre om modellen instrueras att vara sträng: Tydlighetsprompten innehåller formuleringarna ”Din tes är att myndigheterna ofta saknar tydliga ställningstaganden!” och ”Var sträng i din bedömning. Tveka inte att ge betyg 1!”. Om dessa tas bort faller f1 micro från 0.79 till 0.705 på övergripande nivå, och från 0.667 till 0.328 specifikt för betyg 1.
- Instruktioner för betygsättning 1–5 som sedan görs om till skala 1–3 ger bättre resultat än att betygsätta 1–3 direkt. För

att förbättra överensstämmelsen mellan annoterade betyg och modellens betyg ändrade vi betygsskalan från 1–5 till 1–3. Det visade sig dock att de bästa resultaten gavs av att instruera modellen att betygsätta 1–5 för att sedan i efterhand justera modellbetygen till skala 1–3. När modellen instruerades med betygsskala 1–3 föll f1 micro för tydlighet från 0.790 till 0.765 och för argumentation från 0.78 till 0.70.

- Även till synes obetydliga formuleringsskillnader kan ge visst utslag på resultatet. En människa skulle antagligen inte tycka att instruktionerna ”Din uppgift är att betygsätta tydligheten i myndighetens ställningstaganden från 1–5” och ”Din uppgift är att betygsätta tydligheten i myndighetens ställningstaganden på en skala 1–5” har någon betydelsefull skillnad. Ändå gav den första ett valideringsresultat på 0.79 och den andra 0.78. Det är intressant att notera att sådana små skillnader faktiskt kan ge olika prediktioner. Vi gissar dock att sådana små skillnader i allmänhet inte generaliserar utan är slumpberoende på den specifika valideringsdatamängden.

Bilaga 3: Serien 333 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?

I bilagan redovisas över- och underrepresentativitet i kombinationen 333, det vill säga tydligt ställningstagande, argumentation finns och inställning till förslagen i remissen är positiv. Redovisningen görs för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar samt för myndighetens storlek, verksamhetsområde och departement. Vidare redovisas en tidsserie för kombinationen.

Kombinationen är den vanligaste av alla med 5 087 remissvar, motsvarande 26 procent av alla analyserade remissvar.

Tabell B3.1 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 333 för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar

Myndighet	Antal alla	Andel alla %	Antal 333	Andel 333, %	Över/ under, %
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor	113	0,6	9	1,2	103
Länsstyrelsen i Östergötlands län	129	0,7	67	1,3	102
Myndigheten för delaktighet	193	1,0	96	1,9	93
Folkhälsomyndigheten	190	1,0	94	1,8	92
Arbetsförmedlingen	183	0,9	88	1,7	87
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	142	0,7	66	1,3	81
Länsstyrelsen i Västerbottens län	104	0,5	47	0,9	76
Jämställdhetsmyndigheten	128	0,6	57	1,1	73
Ekobrottsmyndigheten	167	0,8	69	1,4	60
Länsstyrelsen i Skåne län	144	0,7	59	1,2	59
Naturvårdsverket	149	0,8	61	1,2	59
Trafikverket	143	0,7	57	1,1	55
Länsstyrelsen i Stockholms län	203	1,0	76	1,5	45
Åklagarmyndigheten	279	1,4	104	2,0	45
Socialstyrelsen	320	1,6	117	2,3	42

Myndighet	Antal alla	Andel alla %	Antal 333	Andel 333, %	Över/ under, %
Länsstyrelsen i Norrbottens län	133	0,7	48	0,9	40
Inspektionen för vård och omsorg	126	0,6	44	0,9	36
Umeå universitet	179	0,9	59	1,2	28
Statens skolverk	170	0,9	56	1,1	28
Statskontoret	326	1,6	107	2,1	27
Polismyndigheten	343	1,7	107	2,1	21
Tullverket	170	0,9	53	1,0	21
Barnombudsmannen	214	1,1	65	1,3	18
Pensionsmyndigheten	123	0,6	36	0,7	14
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	172	0,9	49	1,0	11
Finansinspektionen	118	0,6	33	0,6	9
Stockholms universitet	230	1,2	62	1,2	5
Boverket	139	0,7	37	0,7	3
Statens jordbruksverk	109	0,6	29	0,6	3
Lantmäteriet	100	0,5	26	0,5	1
Post- och telestyrelsen	128	0,6	33	0,6	0
Försvarsmakten	189	1,0	47	0,9	-3
Transportstyrelsen	172	0,9	42	0,8	-5
Kronofogdemyndigheten	153	0,8	37	0,7	-6
Statistiska centralbyrån	104	0,5	24	0,5	-10
Lunds universitet	237	1,2	54	1,1	-12
Arbetsgivarverket	193	1,0	42	0,8	-15
Konsumentverket	138	0,7	30	0,6	-16
Kammarkollegiet	129	0,7	28	0,6	-16
Uppsala universitet	216	1,1	45	0,9	-19
Brottsförebyggande rådet	164	0,8	33	0,6	-22
Arbetsmiljöverket	155	0,8	31	0,6	-22
Skatteverket	299	1,5	59	1,2	-23
Ekonomistyrningsverket	178	0,9	35	0,7	-24
Kriminalvården	157	0,8	30	0,6	-26
Konkurrensverket	270	1,4	51	1,0	-27
Migrationsverket	183	0,9	32	0,6	-32
Försäkringskassan	225	1,1	36	0,7	-38
Säkerhetspolisen	213	1,1	34	0,7	-38
Malmö tingsrätt	103	0,5	16	0,3	-40
Stockholms tingsrätt	129	0,7	19	0,4	-43
Diskrimineringsombudsmannen	233	1,2	31	0,6	-48
Tillväxtverket	566	2,9	75	1,5	-49
Kustbevakningen	127	0,6	15	0,3	-54

Myndighet	Antal alla	Andel alla %	Antal 333	Andel 333, %	Över/ under, %
Svea hovrätt	216	1,1	20	0,4	-64
Kommerskollegium	207	1,0	19	0,4	-64
Riksrevisionen	126	0,6	11	0,2	-66
Riksdagens ombudsmän JO	352	1,8	19	0,4	-79
Kammarrätten i Göteborg	102	0,5	5	0,1	-81
Justitiekanslern	391	2,0	19	0,4	-81
Integritetsskyddsmyndigheten	170	0,9	7	0,1	-84
Förvaltningsrätten i Stockholm	181	0,9	6	0,1	-87

Tabell B3.2 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 333 för olika stora myndigheter

Storlek, antal anställda	Antal	Andel, %	Antal 333, %	Andel 333, %	Över/under, %
1 – 50	2 294	12	464	9	-21
51 – 100	2 017	10	469	9	-10
101 – 300	4 446	23	1244	24	9
301 – 1 000	5 072	26	1419	28	9
1 001 – 5 000	2 765	14	811	16	14
5 001 -	2 321	12	593	12	-1
(tom)	843	4	87	2	-60
Totalt	19 758	100	5 087	100	

Tabell B3.3 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 333 för myndigheter i olika verksamhetsområden (Cofog)

Verksamhetsområde	Antal	Andel, %	Antal 333, %	Andel 333, %	Över/under, %
Samhällsskydd och rättsskipning	4 372	22	774	15	-31
Allmän offentlig förvaltning	4 328	22	1 373	27	23
Näringslivsfrågor	3 969	20	869	17	-15
Utbildning	2 267	11	645	13	11
Socialt skydd	1 433	7	445	9	21
Försvar	935	5	202	4	-16
Hälso- och sjukvård	933	5	380	7	58
Fritid, kultur och religion	550	3	202	4	43
Miljöskydd	279	1	116	2	61
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	140	1	37	1	3
Ingen klassning	552	3	44	1	-69
Totalt	19 758	100	5087	100	

Tabell B3.4 Tidsserie för över- och underrepresentativitet i kombinationen 333

År	Antal alla	Andel alla, %	Antal 333, %	Andel 333, %	Över/under, %
2011	19	0	7	0	43
2013	15	0	3	0	-22
2014	242	1	48	1	-23
2015	905	5	223	4	-4
2016	1 168	6	299	6	-1
2017	1 750	9	439	9	-3
2018	2 197	11	562	11	-1
2019	2 147	11	557	11	1
2020	2 602	13	670	13	0
2021	3 607	18	957	19	3
2022	2 218	11	580	11	2
2023	2 867	15	742	15	1
2024	21	0	0	0	-100
Tomma			0	0	
Total	19 758	100	5 087		

Kursiv indikerar att det är för få värden som ligger till grund för beräkningen.

Bilaga 4: Serien 331 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?

I bilagan redovisas över- och underrepresentativitet i kombinationen 331, det vill säga tydligt ställningstagande, argumentation finns och inställning till förslagen i remissen är negativ. Redovisningen görs för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar, samt myndighetens storlek, verksamhetsområde och departement. Vidare redovisas en tidsserie för kombinationen. Kombinationen är relativt ovanlig, 840 remissvar motsvarande 4 procent av alla analyserade remissvar.

Tabell B4.1 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 331 för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331	Andel 331, %	Över/under, %
Integritetsskyddsmyndigheten	170	0,9	22	2,6	204
Statskontoret	326	1,6	40	4,8	189
Boverket	139	0,7	16	1,9	171
Naturvårdsverket	149	0,8	15	1,8	137
Försvarsmakten	189	1,0	19	2,3	136
Konkurrensverket	270	1,4	27	3,2	135
Länsstyrelsen i Stockholms län	203	1,0	17	2,0	97
Stockholms universitet	230	1,2	19	2,3	94
Svea hovrätt	216	1,1	16	1,9	74
Ekonomistyrningsverket	178	0,9	13	1,5	72
Lantmäteriet	100	0,5	7	0,8	65
Länsstyrelsen i Norrbottens län	133	0,7	9	1,1	59
Länsstyrelsen i Västerbottens län	104	0,5	7	0,8	58
Lunds universitet	237	1,2	15	1,8	49
Länsstyrelsen i Skåne län	144	0,7	9	1,1	47

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331	Andel 331, %	Över/under, %
Arbetsgivarverket	193	1,0	12	1,4	46
Skatteverket	299	1,5	18	2,1	42
Försäkringskassan	225	1,1	13	1,5	36
Kammarkollegiet	129	0,7	7	0,8	28
Folkhälsomyndigheten	190	1,0	10	1,2	24
Uppsala universitet	216	1,1	11	1,3	20
Umeå universitet	179	0,9	9	1,1	18
Åklagarmyndigheten	279	1,4	14	1,7	18
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	142	0,7	7	0,8	16
Brottsförebyggande rådet	164	0,8	8	1,0	15
Malmö tingsrätt	103	0,5	5	0,6	14
Riksdagens ombudsmän JO	352	1,8	17	2,0	14
Finansinspektionen	118	0,6	5	0,6	0
Statens skolverk	170	0,9	7	0,8	-3
Riksrevisionen	126	0,6	5	0,6	-7
Arbetsmiljöverket	155	0,8	6	0,7	-9
Ekobrottsmyndigheten	167	0,8	6	0,7	-15
Justitiekanslern	391	2,0	14	1,7	-16
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	113	0,6	4	0,5	-17
Säkerhetspolisen	213	1,1	7	0,8	-23
Barnombudsmannen	214	1,1	7	0,8	-23
Polismyndigheten	343	1,7	11	1,3	-25
Stockholms tingsrätt	129	0,7	4	0,5	-27
Diskrimineringsombudsmannen	233	1,2	7	0,8	-29
Tullverket	170	0,9	5	0,6	-31
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	172	0,9	5	0,6	-32
Socialstyrelsen	320	1,6	9	1,1	-34
Förvaltningsrätten i Stockholm	181	0,9	5	0,6	-35
Statens jordbruksverk	109	0,6	3	0,4	-35
Kronofogdemyndigheten	153	0,8	4	0,5	-39
Länsstyrelsen i Östergötlands län	129	0,7	3	0,4	-45
Transportstyrelsen	172	0,9	4	0,5	-45
Göteborgs universitet	146	0,7	3	0,4	-52
Kammarrätten i Göteborg	102	0,5	2	0,2	-54
Statistiska centralbyrån	104	0,5	2	0,2	-55
Arbetsförmedlingen	183	0,9	3	0,4	-61
Domstolsverket	382	1,9	6	0,7	-63
Jämställdhetsmyndigheten	128	0,6	2	0,2	-63
Konsumentverket	138	0,7	2	0,2	-66

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331	Andel 331, %	Över/under, %
Kriminalvården	157	0,8	2	0,2	-70
Kammarrätten i Stockholm	201	1,0	2	0,2	-77
Kommerskollegium	207	1,0	2	0,2	-77
Pensionsmyndigheten	123	0,6	1	0,1	-81
Inspektionen för vård och omsorg	126	0,6	1	0,1	-81
Myndigheten för delaktighet	193	1,0	1	0,1	-88
Tillväxtverket	566	2,9	1	0,1	-96
Trafikverket	143	0,7	0	0,0	-100
Post- och telestyrelsen	128	0,6	0	0,0	-100
Migrationsverket	183	0,9	0	0,0	-100
Kustbevakningen	127	0,6	0	0,0	-100

Tabell B4.2 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 331 för olika stora myndigheter

Storlek, antal anställda	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331, %	Andel 331, %	Över/under, %
1 – 50	2 294	12	92	11	-6
51 – 100	2 017	10	98	12	14
101 – 300	4 446	23	230	27	22
301 – 1 000	5 072	26	172	20	-20
1 001 – 5 000	2 765	14	114	14	-3
5 001 - (tom)	2 321 843	12 4	95 39	11 5	-4 9
Totalt	19 758	100	840	100	

Tabell B4.3 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 3311 för olika verksamhetsområden (Cofog)

Verksamhetsområde	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331, %	Andel 331, %	Över/under, %
Samhällsskydd och rättsskipning	4 372	22	158	19	-15
Allmän offentlig förvaltning	4 328	22	252	30	37
Näringslivsfrågor	3 969	20	130	15	-23
Utbildning	2 267	11	103	12	7
Socialt skydd	1 433	7	48	6	-21
Försvar	935	5	45	5	13
Hälso- och sjukvård	933	5	25	3	-37
Fritid, kultur och religion	550	3	18	2	-23
Miljöskydd	279	1	20	2	69
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	140	1	16	2	169
Ingen klassning	552	3	25	3	7
Totalt	19 758	100	840	100	

Tabell B4.4 Tidsserie för över- och underrepresentativitet i kombinationen 331

År	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331, %	Andel 331, %	Över/under, %
2011	19	0	0	0	-100
2013	15	0	2	0	214
2014	242	1	8	1	-22
2015	905	5	25	3	-35
2016	1 168	6	60	7	21
2017	1 750	9	54	6	-27
2018	2 197	11	99	12	6
2019	2 147	11	104	12	14
2020	2 602	13	95	11	-14
2021	3 607	18	158	19	3
2022	2 218	11	98	12	4
2023	2 867	15	137	16	12
2024	21	0	0	0	-100
Total	19 758	100	840	100	-

Kursiv indikerar att det är för få värden som ligger till grund för beräkningen.

Bilaga 5: Serien 131 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?

I bilagan redovisas över- och underrepresentativitet i kombinationen 131, det vill säga otydligt ställningstagande, argumentation finns och inställningen till förslagen i remissen är negativ. Redovisningen görs för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar, samt för myndighetens storlek och verksamhetsområde samt även departementstillhörighet. Vidare redovisas en tidsserie för kombinationen. Kombinationen är relativt ovanlig, 776 remissvar motsvarande 4 procent av alla analyserade remissvar.

Tabell B5.1 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 131 för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar

Myndighet	Antal	Andel	Antal	Andel	Över/under, %
	remissvar	remissvar, %	remissvar 131	remissvar 131,%	
Kammarrätten i Göteborg	102	1	11	1	175
Kammarrätten i Stockholm	201	1	20	3	153
Uppsala universitet	216	1	21	3	148
Integritetsskyddsmyndigheten	170	1	16	2	140
Stockholms tingsrätt	129	1	12	2	137
Lunds universitet	237	1	22	3	136
Svea hovrätt	216	1	20	3	136
Tillväxtverket	566	3	51	7	129
Riksdagens ombudsmän JO	352	2	28	4	103
Stockholms universitet	230	1	16	2	77
Länsstyrelsen i Norrbottens län	133	1	9	1	72
Förvaltningsrätten i Stockholm	181	1	12	2	69
Göteborgs universitet	146	1	9	1	57
Malmö tingsrätt	103	1	6	1	48

Myndighet	Antal remissvar	Andel remissvar, %	Antal remissvar 131	Andel remissvar 131,%	Över/under, %
Länsstyrelsen i Västerbottens län	104	1	6	1	47
Trafikverket	143	1	8	1	42
Riksrevisionen	126	1	7	1	41
Finansinspektionen	118	1	6	1	29
Länsstyrelsen i Östergötlands län	129	1	6	1	18
Försvarsmakten	189	1	8	1	8
Domstolsverket	382	2	16	2	7
Tullverket	170	1	7	1	5
Kammarkollegiet	129	1	5	1	-1
Migrationsverket	183	1	7	1	-3
Säkerhetspolisen	213	1	8	1	-4
Barnombudsmannen	214	1	8	1	-5
Försäkringskassan	225	1	8	1	-9
Kommerskollegium	207	1	7	1	-14
Ekonomistyrningsverket	178	1	6	1	-14
Konkurrensverket	270	1	9	1	-15
Justitiekanslern	391	2	12	2	-22
Lantmäteriet	100	1	3	0	-24
Ekobrottsmyndigheten	167	1	5	1	-24
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	142	1	4	1	-28
Umeå universitet	179	1	5	1	-29
Länsstyrelsen i Skåne län	144	1	4	1	-29
Polismyndigheten	343	2	9	1	-33
Arbetsgivarverket	193	1	5	1	-34
Kriminalvården	157	1	4	1	-35
Statskontoret	326	2	8	1	-38
Pensionsmyndigheten	123	1	3	0	-38
Transportstyrelsen	172	1	4	1	-41
Arbetsförmedlingen	183	1	4	1	-44
Åklagarmyndigheten	279	1	6	1	-45
Folkhälsomyndigheten	190	1	4	1	-46
Arbetsmiljöverket	155	1	3	0	-51
Statistiska centralbyrån	104	1	2	0	-51
Statens jordbruksverk	109	1	2	0	-53
Diskrimineringsombudsmannen	233	1	4	1	-56
Naturvårdsverket	149	1	2	0	-66
Skatteverket	299	2	4	1	-66
Statens skolverk	170	1	2	0	-70

Myndighet	Antal remissvar	Andel remissvar, %	Antal remissvar 131	Andel remissvar 131,%	Över/under, %
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	172	1	2	0	-70
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	113	1	1	0	-77
Jämställdhetsmyndigheten	128	1	1	0	-80
Post- och telestyrelsen	128	1	1	0	-80
Konsumentverket	138	1	1	0	-82
Boverket	139	1	1	0	-82
Kronofogdemyndigheten	153	1	1	0	-83
Socialstyrelsen	320	2	2	0	-84
Myndigheten för delaktighet	193	1	1	0	-87
Länsstyrelsen i Stockholms län	203	1	1	0	-87

Tabell B5.2 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 131 för olika stora myndigheter

Storlek, antal anställda	Antal alla	Andel alla, %	Antal 131, %	Andel 131, %	Över/under, %
1 – 50	2 294	12	100	13	11
51 – 100	2 017	10	72	9	-9
101 – 300	4 446	23	179	23	3
301 – 1 000	5 072	26	184	24	-8
1 001 – 5 000	2 765	14	89	11	-18
5 001 - (tom)	2 321 843	12 4	104 48	13 6	14 45
Totalt	19 758	100	776	100	

Tabell B5.3 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 131 för myndigheter i olika verksamhetsområden (Cofog)

Verksamhetsområde	Antal alla	Andel alla, %	Antal 331, %	Andel 331, %	Över/under, %
Samhällsskydd och rättsskipning	4 372	22	158	19	-15
Allmän offentlig förvaltning	4 328	22	252	30	37
Näringslivsfrågor	3 969	20	130	15	-23
Utbildning	2 267	11	103	12	7
Socialt skydd	1 433	7	48	6	-21
Försvar	935	5	45	5	13
Hälso- och sjukvård	933	5	25	3	-37
Fritid, kultur och religion	550	3	18	2	-23
Miljöskydd	279	1	20	2	69
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	140	1	16	2	169
Ingen klassning	552	3	25	3	7
Totalt	19 758	100	840	100	

Tabell B5.4 Tidsserie för över- och underrepresentativitet i kombinationen 131

År	Antal alla	Andel alla, %	Antal 131	Andel 131, %	Över/under, %
2011	19	0	0	0	-100
2013	15	0	0	0	-100
2014	242	1	10	1	5
2015	905	5	32	4	-10
2016	1 168	6	48	6	5
2017	1 750	9	58	7	-16
2018	2 197	11	61	8	-29
2019	2 147	11	85	11	1
2020	2 602	13	99	13	-3
2021	3 607	18	143	18	1
2022	2 218	11	81	10	-7
2023	2 867	15	159	20	41
2024	21	0	0	0	-100
Tomma			0	0	
Total	19 758	100	776		

Kursiv indikerar att det är för få värden som ligger till grund för beräkningen.

Bilaga 6: Serien 133 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?

I bilagan redovisas över- och underrepresentativitet i kombinationen 133, det vill säga otydligt ställningstagande, argumentation finns och inställning till förslagen i remissen är positiv för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar, samt för myndighetens storlek och verksamhetsområde samt även departementstillhörighet. Vidare redovisas en tidsserie för kombinationen. Kombinationen är relativt ovanlig, 338 remissvar motsvarande 2 procent av alla analyserade remissvar.

Tabell B6.1 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 133 för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 133	Andel 133, %	Över/under, %
Jämställdhetsmyndigheten	128	1	9	3	311
Göteborgs universitet	146	1	9	3	260
Länsstyrelsen i Skåne län	144	1	8	2	225
Myndigheten för delaktighet	193	1	10	3	203
Umeå universitet	179	1	7	2	129
Ekobrottsmyndigheten	167	1	6	2	110
Länsstyrelsen i Stockholms län	203	1	7	2	102
Naturvårdsverket	149	1	5	1	96
Pensionsmyndigheten	123	1	4	1	90
Länsstyrelsen i Norrbottens län	133	1	4	1	76
Tillväxtverket	566	3	17	5	76
Kommerskollegium	207	1	6	2	69
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	113	1	3	1	55
Stockholms universitet	230	1	6	2	52

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 133	Andel 133, %	Över/under, %
Tullverket	170	1	4	1	38
Post- och telestyrelsen	128	1	3	1	37
Länsstyrelsen i Östergötlands län	129	1	3	1	36
Ekonomistyrningsverket	178	1	4	1	31
Migrationsverket	183	1	4	1	28
Konsumentverket	138	1	3	1	27
Trafikverket	143	1	3	1	23
Arbetsgivarverket	193	1	4	1	21
Kriminalvården	157	1	3	1	12
Uppsala universitet	216	1	4	1	8
Svea hovrätt	216	1	4	1	8
Statens jordbruksverk	109	1	2	1	7
Transportstyrelsen	172	1	3	1	2
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	172	1	3	1	2
Finansinspektionen	118	1	2	1	-1
Lunds universitet	237	1	4	1	-1
Boverket	139	1	2	1	-16
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	142	1	2	1	-18
Barnombudsmannen	214	1	3	1	-18
Skatteverket	299	2	4	1	-22
Försäkringskassan	225	1	3	1	-22
Diskrimineringsombudsmannen	233	1	3	1	-25
Statens skolverk	170	1	2	1	-31
Försvarsmakten	189	1	2	1	-38
Folkhälsomyndigheten	190	1	2	1	-38
Kammarrätten i Stockholm	201	1	2	1	-42
Kammarrätten i Göteborg	102	1	1	0	-43
Malmö tingsrätt	103	1	1	0	-43
Länsstyrelsen i Västerbottens län	104	1	1	0	-44
Säkerhetspolisen	213	1	2	1	-45
Inspektionen för vård och omsorg	126	1	1	0	-54
Kustbevakningen	127	1	1	0	-54
Stockholms tingsrätt	129	1	1	0	-55
Kammarkollegiet	129	1	1	0	-55
Arbetsmiljöverket	155	1	1	0	-62
Statskontoret	326	2	2	1	-64
Brottsförebyggande rådet	164	1	1	0	-64
Polismyndigheten	343	2	2	1	-66
Förvaltningsrätten i Stockholm	181	1	1	0	-68

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 133	Andel 133, %	Över/under, %
Justitiekanslern	391	2	2	1	-70
Socialstyrelsen	320	2	1	0	-82
Riksdagens ombudsmän JO	352	2	1	0	-83
Domstolsverket	382	2	1	0	-85
Åklagarmyndigheten	279	1	0	0	-100
Konkurrensverket	270	1	0	0	-100
Arbetsförmedlingen	183	1	0	0	-100
Integritetsskyddsmyndigheten	170	1	0	0	-100
Kronofogdemyndigheten	153	1	0	0	-100
Riksrevisionen	126	1	0	0	-100
Statistiska centralbyrån	104	1	0	0	-100
Lantmäteriet	100	1	0	0	-100

Tabell B6.2 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 133 för olika stora myndigheter

Storlek, antal anställda	Antal alla	Andel alla, %	Antal 133	Andel 133, %	Över/under, %
1 – 50	2 294	12	33	10	-16
51 – 100	2 017	10	32	9	-7
101 – 300	4 446	23	74	22	-3
301 – 1 000	5 072	26	93	28	7
1 001 – 5 000	2 765	14	63	19	33
5 001 -	2 321	12	38	11	-4
(tom)	843	4	5	1	
Totalt	19 758	100	338	100	

Tabell B6.3 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 133 för myndigheter i olika verksamhetsområden (Cofog)

Verksamhetsområde	Antal alla	Andel alla, %	Antal 133	Andel 133, %	Över/under, %
Samhällsskydd och rättsskipning	4 372	22	50	15	-33
Allmän offentlig förvaltning	4 328	22	78	23	5
Näringslivsfrågor	3 969	20	79	23	16
Utbildning	2 267	11	56	17	44
Socialt skydd	1 433	7	30	9	22
Försvar	935	5	14	4	-12
Hälso- och sjukvård	933	5	10	3	-37
Fritid, kultur och religion	550	3	7	2	-26
Miljöskydd	279	1	9	3	89
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	140	1	2	1	-16
Ingen klassning	552	3	3	1	-68
Totalt	19 758	100	338	100	

Tabell B6.4 Tidsserie för över- och underrepresentativitet i kombinationen 133

År	Antal alla	Andel alla, %	Antal 131	Andel 131, %	Över/under, %
2011	19	0	1	0	208
2013	15	0	0	0	-100
2014	242	1	6	2	45
2015	905	5	28	8	81
2016	1 168	6	21	6	5
2017	1 750	9	31	9	4
2018	2 197	11	38	11	1
2019	2 147	11	31	9	-16
2020	2 602	13	57	17	28
2021	3 607	18	55	16	-11
2022	2 218	11	26	8	-31
2023	2 867	15	44	13	-10
2024	21	0	0	0	-100
Total	19 758	100	338	100	-

Kursiv indikerar att det är för få värden som ligger till grund för beräkningen.

Bilaga 7: Serien 132 – vilka myndigheter är över- respektive underrepresenterade?

I bilagan redovisas över- och underrepresentativitet i kombinationen 132, det vill säga otydligt ställningstagande, argumentation finns och inställning till förslagen i remissen är neutral för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar, samt för myndighetens storlek och verksamhetsområde. Vidare redovisas en tidsserie för kombinationen. Kombinationen är ovanlig, 2 549 remissvar motsvarande 13 procent av alla analyserade remissvar

Tabell B7.1 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 132 för myndigheter med minst 100 analyserade remissvar

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 132	Andel 132, %	Över/under, %
Förvaltningsrätten i Stockholm	181	0,9	75	2,9	221
Kommerskollegium	207	1,0	83	3,3	211
Kammarrätten i Stockholm	201	1,0	75	2,9	189
Uppsala universitet	215	1,1	62	2,4	124
Lunds universitet	237	1,2	60	2,4	96
Tillväxtverket	566	2,9	140	5,5	92
Kammarrätten i Göteborg	102	0,5	24	0,9	82
Göteborgs universitet	146	0,7	34	1,3	81
Integritetsskyddsmyndigheten	170	0,9	39	1,5	78
Stockholms universitet	230	1,2	46	1,8	55
Svea hovrätt	216	1,1	40	1,6	44
Kriminalvården	157	0,8	29	1,1	43
Trafikverket	143	0,7	26	1,0	41
Försäkringskassan	225	1,1	40	1,6	38
Migrationsverket	183	0,9	32	1,3	36
Brottsförebyggande rådet	164	0,8	27	1,1	28

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 132	Andel 132, %	Över/under, %
Statistiska centralbyrån	104	0,5	17	0,7	27
Lantmäteriet	100	0,5	16	0,6	24
Transportstyrelsen	172	0,9	27	1,1	22
Stockholms tingsrätt	129	0,7	20	0,8	20
Tullverket	170	0,9	26	1,0	19
Post- och telestyrelsen	128	0,6	19	0,7	15
Pensionsmyndigheten	123	0,6	18	0,7	13
Kustbevakningen	127	0,6	18	0,7	10
Malmö tingsrätt	103	0,5	14	0,5	5
Diskrimineringsombudsmannen	233	1,2	31	1,2	3
Arbetsmiljöverket	155	0,8	20	0,8	0
Arbetsgivarverket	193	1,0	24	0,9	-4
Domstolsverket	382	1,9	46	1,8	-7
Justitiekanslern	391	2,0	47	1,8	-7
Inspektionen för vård och omsorg	126	0,6	15	0,6	-8
Kammarkollegiet	129	0,7	14	0,5	-16
Umeå universitet	179	0,9	19	0,7	-18
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	172	0,9	18	0,7	-19
Riksdagens ombudsmän JO	352	1,8	36	1,4	-21
Ekonomistyrningsverket	178	0,9	18	0,7	-22
Försvarmakten	189	1,0	18	0,7	-26
Länsstyrelsen i Skåne län	144	0,7	13	0,5	-30
Barnombudsmannen	214	1,1	19	0,7	-31
Naturvårdsverket	149	0,8	13	0,5	-32
Myndigheten för delaktighet	193	1,0	16	0,6	-36
Boverket	139	0,7	11	0,4	-39
Statskontoret	326	1,6	25	1,0	-41
Länsstyrelsen i Norrbottens län	133	0,7	10	0,4	-42
Länsstyrelsen i Stockholms län	203	1,0	15	0,6	-43
Kronofogdemyndigheten	153	0,8	10	0,4	-49
Statens skolverk	170	0,9	11	0,4	-50
Länsstyrelsen i Östergötlands län	129	0,7	8	0,3	-52
Arbetsförmedlingen	183	0,9	11	0,4	-53
Socialstyrelsen	320	1,6	19	0,7	-54
Finansinspektionen	118	0,6	7	0,3	-54
Polismyndigheten	343	1,7	20	0,8	-55
Konsumentverket	138	0,7	8	0,3	-55
Riksrevisionen	126	0,6	7	0,3	-57

Myndighet	Antal alla	Andel alla, %	Antal 132	Andel 132, %	Över/under, %
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	113	0,6	6	0,2	-59
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	142	0,7	7	0,3	-62
Länsstyrelsen i Västerbottens län	104	0,5	5	0,2	-63
Ekobrottsmyndigheten	167	0,8	8	0,3	-63
Folkhälsomyndigheten	190	1,0	9	0,4	-63
Jämställdhetsmyndigheten	128	0,6	6	0,2	-64
Säkerhetspolisen	213	1,1	9	0,4	-67
Statens jordbruksverk	109	0,6	4	0,2	-72
Skatteverket	299	1,5	10	0,4	-74
Konkurrensverket	270	1,4	9	0,4	-74
Åklagarmyndigheten	279	1,4	9	0,4	-75

Tabell B7.2 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 132 för olika stora myndigheter

Storlek, antal anställda	Antal alla	Andel alla, %	Antal 132	Andel 132, %	Över/under, %
1 – 50	2 294	12	286	11	-3
51 – 100	2 017	10	299	12	15
101 – 300	4 446	23	574	23	0
301 – 1 000	5 072	26	646	25	-1
1 001 – 5 000	2 765	14	332	13	-7
5 001 -	2 321	12	342	13	14
(tom)	843	4	70	3	-36
Totalt	19 758	100	2 549	100	

Tabell B7.3 Över- och underrepresentativitet i kombinationen 133 för myndigheter i olika verksamhetsområden (Cofog)

Verksamhetsområde	Antal alla	Andel alla, %	Antal 132	Andel 132, %	Över/under, %
Samhällsskydd och rättsskipning	4 372	22	662	26	17
Allmän offentlig förvaltning	4 328	22	456	18	-18
Näringslivsfrågor	3 969	20	615	24	20
Utbildning	2 267	11	359	14	23
Socialt skydd	1 433	7	154	6	-17
Försvar	935	5	108	4	-10
Hälso- och sjukvård	933	5	62	2	-48
Fritid, kultur och religion	550	3	53	2	-25
Miljöskydd	279	1	23	1	-36
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	140	1	11	0	-39
Ingen klassning	552	3	46	2	-35
Totalt	19 758	100	2 549	100	

Klicka här för att ange Källa eller Anm.

Tabell B7.4 Tidsserie för över- och underrepresentativitet i kombinationen 132

År	Antal alla	Andel alla, %	Antal 132	Andel 132, %	Över/under, %
2011	19	0	4	0	63
2013	15	0	1	0	-48
2014	242	1	33	1	6
2015	905	5	122	5	4
2016	1 168	6	164	6	9
2017	1 750	9	244	10	8
2018	2 197	11	272	11	-4
2019	2 147	11	245	10	-12
2020	2 602	13	359	14	7
2021	3 607	18	480	19	3
2022	2 218	11	257	10	-10
2023	2 867	15	366	14	-1
2024	21	0	2	0	-26
Total	19 758	100	2 549		

Kursiv indikerar att det är för få värden som ligger till grund för beräkningen.

Bilaga 8: Föreslagna ändringar i avsnitt 3 i promemorian ”Svara på remiss”

Gulmarkerad text är ny. Övrig text är befintlig text där en del text är flyttad.

3. Strukturera svaret så att det blir lätt att hitta det väsentliga

Hur bör då remissvaret utformas för att Regeringskansliet på ett enkelt sätt ska kunna analysera och återge synpunkterna, till exempel i en kommande proposition? I det följande anges några önskemål om remissvarens utformning. Se också det exempel som finns i slutet av denna promemoria.

3.1 Skilj på ställningstaganden och argumenten för dessa

3.1.1 Formulera korta och kärnfulla ställningstaganden

Remissvaren bör inledas med ett kort avsnitt där remissinstansen anger om den *avstyrker*, *tillstyrker* eller *varken avstyrker eller tillstyrker* det eller de förslag som instansen yttrar sig över. Det är önskvärt att remissinstanserna enbart använder sig av dessa korta och kärnfulla formuleringar för sina ställningstaganden då de är lätta att förstå och därmed också enkla att referera när remissinstansernas synpunkter ska återges och bemötas.

Den som är tveksam bör **således** klart säga detta och inte låta tveksamheten komma till uttryck genom svårtolkade ställningstaganden. Samtidigt ska strävan efter korthet i ställningstagandena

givetvis inte hindra remissinstansen från att utveckla mer komplexa resonemang. Nyanseringar och olika typer av förbehåll till ställningstagandena bör dock föras fram i argumentationsdelen.

3.1.2 Lämna en argumentation för ställningstagandena

Det inledande avsnittet med ställningstaganden bör följas av ett avsnitt där remissinstansen argumenterar för sina ställningstaganden. Oavsett om remissinstansen väljer den positiva formuleringen *tillstyrker*, den negativa formuleringen *avstyrker* eller den neutrala formuleringen *varken tillstyrker eller avstyrker* bör ställningstagandet motiveras.

Om en remissinstans tillstyrker ett förslag, och gör det på samma grunder som utredningen, räcker det med att detta anges.

3.1.3 Skilj eventuella referat från egna synpunkter

Om en remissinstans väljer att referera något som tagits upp i förslaget, är det viktigt att det lätt går att särskilja referat från remissinstansens egna ställningstaganden och skälen för dessa. Använd till exempel olika underrubriker i texten för att åstadkomma denna tydlighet.

3.1.4 Lämna all information som regeringen kan tänkas behöva

Remissinstanserna avgör helt själva vad deras remissvar ska innehålla. För myndigheternas del ska svaren utformas med sedvanliga krav på saklighet och opartiskhet, och på vad som i övrigt gäller för myndighetsbeslut. Vad som är "behövliga" upplysningar och yttranden, som det står i 7 kap, 2 § regeringsformen, avgör myndigheterna själva.

Det finns således inga begränsningar av remissvaren till att enbart avse exempelvis hur en förändring förverkligas i författning, utan svaren kan även avse de problembeskrivningar och mål som förslagen tar sin utgångspunkt i. Svaren behöver inte heller begränsas till vad utredningsdirektiven anger eller vad utredningen föreslår. Inte heller behöver remissvaret begränsas av myndighetens sektors-

specifika uppdrag. Tvärtom har myndigheterna ett ansvar att även beakta gemensamma och myndighetsövergripande frågor.

3.2 Undvik att lämna onödig information

Avstå gärna från att i svaret återge utredningens förslag eller hur utredningen har resonerat, eftersom det kan göra det svårare att identifiera remissinstansens ställningstaganden och skälen för dessa. I vissa fall behöver remissinstansen för sin egen hantering en redovisning av innehållet i betänkandet eller promemorian som underlag för sitt beslut om remissvar. En sådan redovisning bör dock inte skickas till Regeringskansliet.

Avstå också från att i svaret lämna allmän information om remissinstansens egen verksamhet eller uppdrag.

Om remissvaret är långt, med ställningstaganden för flera olika förslag, kan det vara lämpligt att inleda remissvaret med en kort sammanfattning.

3.3 Följ utredningens disposition

En enhetlig disposition av remissvaren gör det lättare att identifiera vilka delar av förslaget som synpunkterna avser. Ett sätt att uppnå sådan enhetlighet är att remissinstanserna följer förslagets disposition, om Regeringskansliet inte har framfört några andra önskemål.

Som rubriker i remissvaret passar det ofta att använda rubrikerna till avsnitten i förslaget. Om avsnitten i förslaget är numrerade kan det hänvisas till samma numrering i remissvarets rubriker.

3.4 Använd ett klart och lättbegripligt språk

Remissvaret måste kunna läsas inte bara av den som tar emot svaret utan också av den intresserade allmänheten, journalister och andra som vill ta del av informationen. I Myndigheternas skrivregler som ges ut av Institutet för språk och folkminnen finns exempel och fördjupande resonemang om det som tas upp nedan.

3.4.1 Skriv kort och strukturerat

Vinsterna för läsaren blir stora om svaren är korta, eftersom budskapet då är enkelt att hitta. Texter som är längre än någon enstaka sida behöver delas upp i stycken och behöver ofta förse med rubriker. Läsaren ska snabbt kunna hitta det som söks.

3.4.2 Skriv rakt på sak med enkla, konkreta ord

Läsaren ska inte behöva översätta vaga och abstrakta uttryckssätt. Menas "Vi kommer att behöva mer personal", bör det stå så och inte att "Det föreligger behov av förstärkning av de personella resurserna."

Fackuttryck utöver de som använts i förslaget bör undvikas om de inte förklaras.

3.4.3 Undvik förkortningar

Endast ett fåtal vanliga förkortningar kan användas i alla sorters texter. Dessa framgår av Myndigheternas skrivregler. Undvik så kallade initialförkortningar (till exempel EBRD). De som trots allt används behöver presenteras för läsaren, ofta både genom att det förklaras vad det är för något (exempelvis en organisation eller ett avtal) och genom att orden som bildar förkortningen skrivs ut.

Exempel på hur ett remissvar kan utformas

2024-00-00

Dnr 2021/00000

X-departementet

Remissvar över betänkandet SOU 2024:00 Ny statlig myndighet för tillsyn över kommunernas x-verksamhet (X2021/00000)

Sammanfattning³

...

X [Remissinstansens namn] ställningstagande

---

³ Rubriken kan utgå vid kortare eller mindre komplexa remissvar.

X *tillstyrker* förslaget om att inrätta en ny statlig myndighet för tillsyn över kommunernas x-verksamhet.

X *avstyrker* förslaget om ledningsform för den nya myndigheten.

X *varken tillstyrker eller avstyrker* förslaget om att lokalisera myndigheten till X-stad.

Skälen för X ställningstaganden

Skälen för att X *tillstyrker* förslaget att inrätta en ny statlig myndighet för tillsyn över kommunernas x-verksamhet är desamma som utredningen för fram.

Skälen för att X *avstyrker* förslaget att den nya myndigheten ska ledas av en myndighetschef (enrådighetsmyndighet) är att den nya myndigheten kommer att tilldelas uppgifter som... Detta talar för att myndigheten leds av en styrelse (styrelsemyndighet). Det finns visserligen omständigheter som utredningen nämner som talar för enrådighetsmodellen, t ex att... Vid en sammanvägning av för- och nackdelar med de båda ledningsformerna har X dock stannat för styrelsemyndigheten.

Skälet till att X *varken avstyrker eller tillstyrker* förslaget om att lokalisera den nya myndigheten till X-stad är att vi inte har tillräcklig kunskap för att ta ställning till förslaget.

Övriga synpunkter

X vill uppmärksamma regeringen på att kommunernas x-verksamhet nyligen har utretts... X vill också uppmärksamma regeringen på att de förslag som utredningen för fram kan komma att inskränka den kommunala självständigheten på andra sätt än de utredningen diskuterar. Inte minst innebär...

I detta ärende har A beslutat. B har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också C deltagit.

Bilaga 9: Beredningskravet i några andra länder

Finland

Av historiska skäl har Finland en centralförvaltning som i delar liknar den svenska. Centralförvaltningen består av ministerier samt riksomfattande ämbetsverk och inrättningar som verkar inom ministeriernas förvaltningsområden. Ämbetsverken och inrättningarna har hand om förvaltnings-, tillsyns-, tillstånds-, utvecklings- och forskningsuppdrag. Ämbetsverkens verksamhet kan även innefatta omfattande informationsförvaltnings- och registeruppdrag. Flera ämbetsverk och inrättningar har i uppdrag att utveckla ett visst verksamhetsområde och förmedla den information som produceras inom området till hela samhället.⁵

Några bestämmelser om ämbetsverkens och inrättningarnas deltagande i beredningen av regerings- och ministerieärenden finns inte i grundlag eller lag.⁶ Däremot har regeringen fattat ett principbeslut om anvisning för hörande vid beredning av författningsärenden.⁷ Anvisningen är omfattande och syftar till ”att främja regelbunden användning av metoderna och förfarandena för hörande vid författningsberedning för att öka beredningens öppenhet och ge intressentgrupperna bättre möjligheter att delta” (1.2 §). Målet är en ”öppen och högklassig författningsberedning” genom att utreda ”olika synpunkter, konsekvenser samt möjligheterna att i praktiken

---

⁵ <https://vm.fi/sv/statsforvaltningen>.

⁶ Av Finlands grundlag (1999/731) framgår det att ärenden som behandlas i statsrådet (regeringen) ska beredas i behörigt ministerium (67 §) och varje ministerium inom sitt ansvarsområde svarar för beredningen av de ärenden som hör till statsrådet (68 §). Och av lagen om statsrådet (2003/175) framgår att ärenden vid statsrådets allmänna sammanträde föredras av ministerietjänstemän och av de föredragande som statsrådet har förordnat (21 §). Även i ministerierna avgörs ärendena på föredragning, om inte något annat av särskilda skäl föreskrivs genom förordning av statsrådet (25 §).

⁷ Beslut av statsrådet den 4 februari 2016. <http://kuulemisopas.finlex.fi/sv/?print#jakso-ohje>.

genomföra det ärende som bereds”. Hörandet uppges också förbättra förtroendet för författningarna och det demokratiska beslutsfattandet samt förverkligandet av de medborgerliga och politiska rättigheterna. Dessutom främjar hörandet iakttagandet av lagstiftningen.

Anvisningarna gäller beredning av ”författningar”, det vill säga av lagar, förordningar och föreskrifter som innehåller rättsnormer, men även av nationella författningar för genomförande av EU-rättsakter och internationella avtal samt av Finlands ståndpunkter i anslutning till internationella avtal och EU-rättsakter (1.1 §). Med ”hörande” avses inhämtande av ”intressentgruppers och allmänhetens åsikter, kunskaper och erfarenheter om ärenden som är under beredning”. Som exempel på intressentgrupper nämns myndigheter, men även sakkunniga, organisationer och företag.

Vid författningsprojekt ska kommunikationen med intressentgrupperna planeras (1.3 §). Vid planeringen bestäms projektets intressenter samt hur intressenter som inte är kända på förhand ska höras. På basis av planeringen reserveras de resurser som behövs med tanke på projektets omfattning, och en tidtabell för hörandet fastställs. Vid hörandet eftersträvas en öppen och konstruktiv dialog mellan beredarna, intressentgrupperna och medborgarna, där planeringen ska beakta ”sådana aspekter som hänför sig till lika-behandling och tillgänglighet”. I det sammanhanget bör det även beaktas att vissa intressentgrupper, såsom sametinget och Åland, har en lagstadgad rätt att delta i beredningen och att bli hörda vid beredningen av ärenden som gäller dem.

Hörandet ska ske på ett mångsidigt sätt, genom olika metoder, och vid de tidpunkter då det är möjligt att på ett effektivt sätt påverka det ärende som bereds (1.4 §, 1.5 §).⁸ Metoderna vid hörandet ska väljas utifrån projektets omfattning, mål och de intressentgrupper som man önskar nå. I synnerhet i fråga om författningsprojekt med betydande konsekvenser ska flera olika metoder användas och möjligheter ordnas till påverkan i flera olika skeden innan det egentliga författningsförslaget färdigställs. Regeringspropositioner och förordningar med betydande konsekvenser ska i allmänhet beredas i kollegiala beredningsorgan med

---

⁸ Ett antal metoder nämns i anvisningarna: kollegiala beredningsorgan, diskussionsmöten, förhandlingar, inofficiella kontakter, enkäter och webbdiskussioner samt skriftliga utlåtanden. Också Justitieministeriets elektroniska demokratitjänster kan utnyttjas vid hörandet (1.5 §).

representanter för de myndigheter och andra intressentgrupper som är centrala med tanke på projektet (1.6 §).⁹ Under beredningen ska det beredas tillfälle att påverka även för de intressentgrupper och medborgare som inte har några representanter i beredningsorganet.

Vid författningsberedning ska skriftliga utlåtanden begäras av intressentgrupperna och medborgarna om de författningsförslag som utarbetats såsom ett resultat av beredningen (1.7 §). Ett skriftligt utlåtande ska begäras om författningsförslag även när det under tidigare skeden av beredningen har begärts skriftliga ställningstaganden eller använts andra metoder för hörande. Remissförfarandet sker alltid mellan organisationer, och det kan inte ersättas till exempel med att sakkunniga tjänstemän behandlar ärendet sinsemellan. Tiden för inlämnande av utlåtande om ett författningsförslag ska vara minst sex veckor och i omfattande projekt minst åtta veckor (1.9 §).¹⁰ All respons som fås i form av utlåtanden samlas och publiceras så att de finns lätt tillgängliga för alla (1.8 §). Handlingarna ska i första hand publiceras i det system för hantering av projektinformation som används inom statsrådet (regeringen).¹¹

När tiden för lämnande av utlåtande har gått ut, ska tillräckligt med tid reserveras för behandling av utlåtandena och för den fortsatta beredningen av författningen på basis av de yttranden som inkommit (1.10 §). Inkomna yttranden ska antecknas i projekthandlingarna, till exempel i ett betänkande av den arbetsgrupp som tillsatts för beredningen, i mötesprotokoll eller i separata promemorior. Intressenterna ska vidare informeras om ”hur yttrandena har påverkat den fortsatta beredningen av författningsförslaget, på vilka grunder ändringar har gjorts i det och varför vissa förslag inte kan genomföras.” Ett sammandrag om hörandet under författningsberedningen, de yttranden som inkommit och hur de påverkat författningsförslaget ska antecknas i motiveringarna till författningsförslaget (1.11 §). I motiveringarna ska det också berättas till vilka

---

⁹ Finlands ståndpunkter i anslutning till EU-författningar bereds i EU-beredningssektionerna för att säkerställa en samordnad ståndpunkt. I statsrådets EU-skrivelser redogörs för såväl metoderna som använts för hörandet som behandlingen av ärendet i sektionen.

¹⁰ Tiden för lämnande av utlåtande kan endast av grundad anledning vara kortare än vad som nämns i 1.9 §. Då ska remisstiden motiveras i begäran om utlåtande och i regeringens proposition eller i förordningens eller föreskriftens föredragningspromemoria.

¹¹ Handlingarna kan publiceras även på ministeriernas egna webbplatser. Också vid beredning av föreskrifter som innehåller rättsnormer ska det ses till att handlingarna som gäller beredningen i tillräcklig omfattning finns tillgängliga. [Utlåtande.fi](https://www.utlatande.fi) är en tjänst som möjliggör ett elektroniskt remissförfarande och som kommer att tas i bruk i alla ministerier senast när ministerierna har infört statsrådets gemensamma ärendehanteringssystem.

delar, och varför, centrala förslag som inkommit inte har kunnat genomföras.

Vid beredningen av lagförslag ska ett sammandrag av hörandet och yttrandena presenteras i motiveringen till regeringens proposition. Vid beredningen av förordningar och föreskrifter ska sammandraget antecknas i föredragningspromemorian.

Norge

I Norge regleras förvaltningsorganens – inklusive regeringens – informationsplikt i *förvaltningslagen*.¹² Där framgår att förvaltningen har en allmän beredningsplikt avseende beslut om såväl enskilda ärenden (17 §) som föreskrifter (37 §). Angående det senare stadgas det att förvaltningsorganet ska ”se till att ärendet är så väl upplyst som möjligt innan beslut fattas” och att de offentliga och privata organisationer och yrkesgrupper som berörs ”ska beredas tillfälle att yttra sig innan föreskrifterna upprättas, ändras eller upphävs.” Undantag från sådan beredning får endast göras om den inte är praktiskt genomförbar, kan försvåra genomförandet av förordningen eller försvaga dess effektivitet eller kan anses uppenbart onödig. Utlåtanden ska som huvudregel lämnas skriftligen. Förvaltningsorganet kan dock besluta om att godta ett muntligt yttrande eller att inhämta yttrandena via sammanträde.

Bestämmelserna i förvaltningslagen preciseras i en *utredningsinstruktion*, beslutad av Finansdepartementet 2016.¹³ Syftet med instruktionen är att lägga en god grund för beslut om statliga åtgärder genom att identifiera alternativa åtgärder, utreda och bedöma effekterna av olika åtgärder, involvera de som berörs av åtgärder tidigt i utredningsprocessen samt samordna berörda myndigheter (1.1 §). Beslut om att inte följa beredningskraven ska fattas av högste chefen för ansvarigt förvaltningsorgan och vara skriftligt med motivering (1.4 §).

I instruktionen stadgas det att parter som berörs av ett ärende ska involveras så tidigt i processen som möjligt (3.1 §). Det sägs också att offentliga utredningar, förslag till lagar och förordningar samt

---

¹² ”Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker”, (forvaltningsloven, <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10>).

¹³ ”Instruks om utredning av statlige tiltak”, (utredningsinstruksen, <https://lovdata.no/dokument/INS/forskrift/2016-02-19-184>).

förslag till åtgärder med betydande effekter normalt ska ut på remiss (*høring*) (3.3 §). Remisserna ska vara öppna för synpunkter från alla och tidsfristen ska anpassas till åtgärdens omfattning och betydelse. Normalt ska fristen vara tre månader och minst sex veckor. Om remissyttrandena eller andra omständigheter leder till väsentliga ändringar i förslaget ska det reviderade förslaget ut på ny remiss.

Vidare framgår det, att när EU-kommissionen föreslår nya regler som kan få betydande konsekvenser för Norge ska ansvarigt förvaltningsorgan utan onödigt dröjsmål se till att förslaget görs allmänt tillgängligt. Berörda parter ska normalt höras innan norsk ställning tas i ärendet (3.3 §). När det gäller förslag om lagar och föreskrifter som är särskilt relevanta för näringslivet ska Regelrådet för näringslivet informeras om remissen, och ansvarigt förvaltningsorgan ska också utan onödigt dröjsmål göra Regelrådets uttalanden tillgängligt för allmänheten (4.3 §).

Finansdepartementets direktorat för förvaltning och ekonomistyrning (DFØ) har utfärdat en *vägledning* för utredningsinstruktionen.¹⁴ Här sägs det att ett tidigt engagemang av berörda parter bidrar till att behövlig information tillförs utredningar och därmed höjer kvaliteten på beslutsunderlagen. Inspel kan bidra till bland annat en bättre beskrivning av problemen, fler alternativa lösningar och att fler effekter identifieras. Inspel som kommer tidigt är också lättare att omhänderta i utredningsprocessen än inspel som kommer in sent i remissrundan.

Som ett sätt att skapa tidigt engagemang nämns att utredaren kan skicka ut grova preliminära bedömningar och att ministerier kan lägga ut preliminära bedömningar på regjeringen.no, och underliggande verksamheter på sina hemsidor. Som ett komplement till digitala eller skriftliga inlämningsrundor kan man även överväga att hålla samrådsmöten.

Att på detta sätt höra med berörda parter under utredningens gång ersätter inte ordinarie remittering, alltså den som görs efter att utredningar är klara och har lagt sina förslag. Men, anføres det i vägledningen, senare remissrundor kan effektiviseras eftersom de som berörs redan har fått kännedom om frågorna och även har haft möjlighet att spela in sina synpunkter.

---

¹⁴ https://dfo.no/fagomrader/utredning-og-analyse-av-statlige-tiltak/veileder-til-utredningsinstruksen/3-tidlig-involvering-foreleggelse-og-horing#anchorTOC_3.1_Tidlig_involvering_0

Angående den ordinarie remitteringen sägs det i vägledningen att sådana remiser används inte bara för att berörda parter ska få säga sitt utan också för att de ska få möjlighet att kontrollera vad förvaltningen gör och hur den sköter sina uppgifter. En remiss kan presentera förslag till åtgärder utifrån tidigare utredningar, gjorda internt eller externt. Det är viktigt att remissen tydligt uttrycker hur sådana utredningar har hanterats och bedömts som underlag för de förslag som läggs fram. Det bör tydligt framgå hur alternativa förslag bedöms, eller tidigare har bedömts, och varför remissen lägger mest vikt vid ett särskilt sätt att lösa utmaningarna. Det ska vara fritt för alla att lämna synpunkter.

Utöver att lägga ut remissen på webben bör berörda parter även göras medvetna om remissen via e-post. Man bör även överväga att lägga ut rapporten på sociala medier och/eller hålla remissmöten. Berört departement som får information om ärendet ansvarar för att göra berörda underliggande verksamheter och andra berörda myndigheter uppmärksamma på remissen.

Vid fastställandet av remisstiden ska hänsyn tas till att remissinstanserna är olika organiserade, och att de kan ha olika rutiner för att behandla remissärenden. Till exempel har en del organ rutiner för att hantera remisser i kollegiala organ som inte träffas särskilt ofta. För åtgärder som anses viktiga och omfattande kan en längre tidsfrist än tre månader fastställas. I EU-frågor bör tidsfristen inte vara kortare än tre veckor.

Danmark

I Danmark saknas det lagbestämmelser om remisser. Justitieministeriet har dock givit ut dokumentet ”Vägledning om lagkvalitet”¹⁵ – kallad lagkvalitetsvägledningen – med bestämmelser om offentliga samråd (*offentlig høring*). Här framhålls vikten av att myndigheter, organisationer m.fl., som berörs av en lag tydligt anger vilken inställning de har till förslaget. Skälet är att ansvarigt departement och Folketinget ska kunna bedöma om föreslagna lagar är lämpliga ur teknisk och materiell synpunkt och om de kan efterlevas i praktiken. Det sägs också att en tidig och direkt kontakt

---

¹⁵ <https://lovkvalitet.dk/wp-content/uploads/sites/5/2023/11/Vejledning-om-lovkvalitet.pdf> (senaste version från 2023).

med målgruppen för lagstiftningen, till exempel företag, intresseorganisationer eller myndigheter, kan vara en fördel i samband med genomförandet av lagar och förordningar. Att säkerställa att berörda parter är delaktiga i utformningen av lagar som berör dem uppges även vara ett självändamål i sig.

Mot denna bakgrund bör offentligt samråd – som huvudregel – hållas om lagförslag, såvida inte propositionen bygger på underlag som remitterats tidigare. Vem lagförslag bör remitteras till går inte att ange generellt, men det sägs i vägledningen att alla myndigheter, organisationer etc. som kommer att beröras av lagförslaget bör höras. Det omfattar också färöiska och grönländska myndigheter, organisationer etc. Samtidigt som lagförslaget skickas på remiss ska det också skickas till berört utskott i Folketinget för orientering.

Lagförslag som skickas på remiss bör vara färdigställda, med en tidsfrist på minst fyra veckor. Oavsett om ett lagförslag måste behandlas mer skyndsamt – till och med bara på några dagar – är huvudregeln att det bör skickas på remiss där de allmänna principerna för remissförfarandet följs så noga som möjligt. Om en slutlig proposition inte föreligger förrän strax innan överlämnandet till Folketinget kan i stället en promemoria eller liknande, som kortfattat beskriver det huvudsakliga innehållet i lagstiftningsinitiativet, remitteras. Och om inget annat är praktiskt möjligt kan även ett muntligt hörande av de viktigaste intressenterna göras. Om departementet inte hinner sammanställa remissyttrandena kan de yttrandena skickas till berört riksdagsutskott utan kommentarer. Om samråd inte alls hålls bör regeringen tydligt motivera detta skriftligt. Om tidsfristen är kortare än fyra veckor ska det också motiveras.

Samtidigt som ett lagförslag skickas ut på remiss ska det också publiceras på en särskild Remissportal (Høringsportalen), som finns på hoeringsportalen.dk. Utöver förslaget ska också ett remissbrev och en remisslista läggas upp på portalen. Remissbrevet innehåller en kort beskrivning av förslaget samt tidsfrist och vem remissyttrandet ska skickas till. Inkomna remissvar och en eventuell remissammanställning ska också göras tillgängliga på portalen. Syftet med Remissportalen uppges vara att ge intresserade medborgare, företag m.fl. en digital ingång till lagförslag och remissvar så att insyn skapas i lagstiftningsprocessen.

Slutligen ska ansvarigt departement skicka remissyttrandena och ett remissnotat till gällande utskott i Folketinget. Notatet ska innehålla en kortfattad sammanfattning av remissyttrandena och ministrarnas synpunkter på yttrandena. Av notatet ska det framgå på vilka punkter yttrandena har godtagits och på vilka punkter de inte har godtagits samt skälen här för. I vägledningen finns en detaljerad mall för hur ett notat ska utformas. Notatet ska redogöra för:

1. processen, inklusive tidsfrist,
2. remissinstanserna,
3. om respektive instans har inkommit med ett yttrande,
4. om instansen har haft synpunkter, inte haft några synpunkter eller inte velat avge synpunkter,
5. det sakliga innehållet i respektive instans yttrande,
6. vilka överväganden ministeriet har gjort med anledning av olika inkomna synpunkter,
7. hur det slutliga lagförslaget förhåller sig till det remitterade lagförslaget.

Lagkvalitetsvägledningen kompletteras med en vägledning för administrativa föreskrifter.¹⁶ Den innehåller i stort sett samma krav på remittering som Lagkvalitetsvägledningen. Dock finns det här bestämmelser om krav på konsekvensutredningar inom vissa områden som ska ingå i remitteringen. Det gäller för föreskrifter som har ekonomiska eller administrativa konsekvenser för näringslivet eller för klimatet, miljön eller naturen.

Utblicken sammanfattad

Sammanfattningsvis finns det bestämmelser om remittering i alla de tre nordiska grannländerna. De skiljer sig dock från Sverige i några avseenden. För det första saknas det grundlagsreglering i de andra länderna. I Norge regleras remisserna i en förvaltningslag, medan det helt saknas lagstöd i Finland och Danmark. För det andra finns det inget generellt beredningskrav för regeringarnas beslutsfattande i de

---

¹⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2021/9594>.

andra länderna, utan remissförfarandet behöver bara tillämpas vid beslut om nya författningar. För det tredje är regleringen i Finland och Danmark ganska omfattande och i delar tämligen detaljerad. Det gäller inte minst kraven på att offentliggöra remissyttranden samt att redovisa hur yttranden har omhändertagits och påverkat förslag till nya författningar.